

V Bruseli 9. novembra 2021
(OR. en)

13506/21

ENV 812
FIN 865
IND 314
CHIMIE 111
SAN 651
AGRI 518

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	9. novembra 2021
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	12961/21
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 12/2021 s názvom Zásada „znečisťovateľ platí“: nejednotné uplatňovanie v rámci politík a opatrení EÚ v oblasti životného prostredia – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady k uvedenému predmetu v znení, ktoré Rada schválila na svojom 3 822. zasadnutí 9. novembra 2021.

Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 12/2021 s názvom Zásada „znečisťovateľ platí“: nejednotné uplatňovanie v rámci politík a opatrení EÚ v oblasti životného prostredia

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNA svoje závery o zlepšení skúmania osobitných správ Dvora audítorov v súvislosti s postupom udeľovania absolútoría¹;

1. VÍTA osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 12/2021 s názvom Zásada „znečisťovateľ platí“: nejednotné uplatňovanie v rámci politík a opatrení EÚ v oblasti životného prostredia (ďalej len „osobitná správa“);
2. BERIE na vedomie závery a odporúčania uvedené v osobitnej správe;
3. UZNÁVA, že uvedená osobitná správa v správnom čase prispieva k naplneniu ambícií EÚ v oblasti nulového znečistenia;
4. BERIE NA VEDOMIE, že hoci emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy v posledných desaťročiach výrazne klesli, znečistenie je aj naďalej veľkou výzvou, ktorá ohrozuje zdravie občanov a životné prostredie vrátane biodiverzity;
5. ZDÔRAZŇUJE, že zásada „znečisťovateľ platí“ má dôležitú úlohu pri predchádzaní škodám na životnom prostredí a pri zabezpečení toho, aby znečisťovatelia niesli zodpovednosť za znečistenie, ktoré spôsobujú; PODČIARKUJE významnú úlohu zásady „znečisťovateľ platí“ pri zabezpečení návratnosti nákladov na škody spôsobené na vode, pôde a ekosystémoch;

¹ Dokument 7515/00 + COR 1.

6. UZNÁVA, že zásada „znečisťovateľ platí“ sa v jednotlivých environmentálnych politikách EÚ a členských štátoch odráža a uplatňuje v rôznej miere; ZDÔRAZŇUJE, že zásadu „znečisťovateľ platí“ je potrebné vykonávať dôraznejšie a konzistentnejšie, aby sa naplnil cieľ nulového znečistenia EÚ, najmä pokiaľ ide o vodu a pôdu; VYZDVIHUJE, že je dôležité zaoberať sa škodlivými látkami a podľa potreby sa zamerať na súčasné, vznikajúce a nové chemické látky vzbudzujúce obavy;
7. VÍTA zámer Komisie zrevidovať právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia, ktorý Komisia uviedla vo svojich oznámeniach o Európskej zelenej dohode² a o akčnom pláne nulového znečistenia³, v oznámení s názvom Chemikálie – stratégia udržateľnosti⁴ a v súvisiacich iniciatívach; VYZÝVA Komisiu, aby v tejto súvislosti zohľadnila zistenia a odporúčania uvedené v osobitnej správe;
8. VYZÝVA Komisiu, aby zabezpečila uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“, z ktorej by mala vychádzať environmentálna politika Únie a ktorá by sa mala začleniť do ostatných politík a činností Únie, najmä do príslušných právnych predpisov EÚ a s nimi súvisiacich finančných nástrojov, a aby tiež zabezpečila, že odvetvia, ktoré spôsobujú znečistenie, budú prispievať zodpovedajúcou mierou; v tejto súvislosti POUKAZUJE na zodpovednosť výrobcu v rámci globálnych hodnotových reťazcov a životného cyklu výrobkov a VYZÝVA Komisiu, aby vo vhodných prípadoch zvažila takéto prístupy v budúcich legislatívnych návrhoch; ZDÔRAZŇUJE, že v súlade s dohodnutými zásadami lepšej právnej regulácie je dôležité, aby ku všetkým legislatívnym návrhom bolo pripojené posúdenie vplyvu⁵;

² 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final.

³ 8753/21 + ADD 1 – COM(2021) 400 final.

⁴ 11976/20 + ADD 1 – COM(2020) 667 final.

⁵ Medziinštitucionálna dohoda z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s.1).

9. BERIE NA VEDOMIE ťažkosti s uplatňovaním zásady „znečisťovateľ platí“ v prípadoch, ak znečistenie pochádza z rozptýlených zdrojov; PODČIARKUJE však, že je nevyhnutné posúdiť, nakoľko by bolo možné posilniť začlenenie zásady „znečisťovateľ platí“ v súvislosti s rozptýleným znečistením vody zo všetkých, vrátane poľnohospodárskych, zdrojov;
10. ZDÔRAZŇUJE, že zásada „znečisťovateľ platí“ má dôležitú úlohu pri stanovovaní cenových politík, napr. cenových politík v oblasti odpadu a vody, aby sa spravodlivo a efektívne dosiahla návratnosť nákladov na nakladanie s odpadom a vodohospodárske služby;
11. UZNÁVA, že momentálne existujú rôzne smernice a nariadenia EÚ, ktoré pomáhajú zmierňovať znečistenie pôdy, avšak neexistuje žiaden celkový legislatívny rámec EÚ na ochranu pred znečistením pôdy;
12. VYZÝVA Komisiu, aby v nadchádzajúcej stratégii pre pôdu náležite zohľadnila zásadu, že náhradu škody hradí znečisťovateľ, ako aj zásadu predchádzania škodám a zásady prijímania preventívnych opatrení a nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji;
13. BERIE NA VEDOMIE, že uplatňovanie smernice o environmentálnej zodpovednosti sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líši; VÍTA uverejnenie usmernenia Komisie o vymedzení pojmu „environmentálna škoda“⁶, ako aj opatrenia siete Európskej únie pre implementáciu a vymáhanie environmentálneho práva (IMPEL) zamerané na vymieňanie skúseností v tejto oblasti;

⁶ [Oznámenie Komisie Usmernenia na zabezpečenie jednotného chápania pojmu „environmentálna škoda“ vymedzeného v článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd 2021/C 118/01 C/2021/1860](#), (Ú. v. EÚ C 118, 7.4.2021, s. 1 – 49).

14. VÍTA zámer Komisie vyhodnotiť do roku 2023, či je smernica o environmentálnej zodpovednosti vhodná na svoj účel a VYZÝVA Komisiu, aby pri hodnotení smernice a súvisiacich vykonávacích aktov zvažila, či by sa mali v rámci smernice vypracovať kritériá na vymedzenie environmentálnej škody, na ktorú by sa mala vzťahovať, najmä pokiaľ ide o vodu a pôdu;
15. VÍTA odporúčanie Dvora audítorov a VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala možnosť zmeny právnych predpisov s cieľom stanoviť pre prevádzkovateľov povinnosť využívať finančné zabezpečenie pokrývajúce environmentálne riziká;
16. BERIE NA VEDOMIE, že finančné prostriedky EÚ sa použili na vyčistenie historického znečistenia; KONŠTATUJE, že niekedy je na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia nevyhnutné použiť verejné finančné prostriedky;
17. VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili, že odstránenie znečistenia bude možné financovať z verejných finančných prostriedkov jednotlivých štátov a EÚ len pod podmienkou, že boli prijaté všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby znečisťovateľ zaplatil za znečistenie, za ktoré je zodpovedný; ZDÔRAZŇUJE však, že by to nemalo viesť k zníženiu objemu finančných prostriedkov EÚ na boj proti zhoršovaniu životného prostredia či na testovanie odôvodnených inovačných riešení v tejto oblasti.
